

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

100

Vragen van de leden **Yesilgöz-Zegerius** en **Van Wijngaarden** (beiden VVD) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Tilburger met drugs en inbrekersspullen na wilde achtervolging twee agenten meegesleurd»* (ingezonden 25 augustus 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 21 september 2020). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2020–2021, nr. 1.

Vraag 1

Bent u bekend met bericht «Tilburger met drugs en inbrekersspullen na wilde achtervolging twee agenten meegesleurd»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoeveel zaken van geweld en agressie tegen politieambtenaren (GTPA) telt Nederland in 2020 tot op heden? Kan dit aantal worden opgesplitst per categorie (gewelddelict), jaar en regio?

Antwoord 2

De politie deelt jaarlijks de cijfers van agressie en geweld tegen politieambtenaren met een onderverdeling naar delictsoort op haar site. https://www.politie.nl/binaries/content/assets/politie/algemeen/algemeen/gtpa-cijfers-vergelijk-2017_2018_2019.pdf. Tot 8 augustus 2020 ging het om 7486 gevallen van geweld tegen politieambtenaren vergeleken met 6049 gevallen in dezelfde periode vorig jaar. Er is een toename te zien in de grootstedelijke gebieden in de Randstad, maar ook in de landelijker gelegen eenheden is een toename zichtbaar. In de onderstaande tabel vindt u de onderverdeling naar delictsoorten en de vergelijking met dezelfde periode in 2019.

¹ Brabants Dagblad, 10 augustus 2020, «Tilburger met drugs en inbrekersspullen na wilde achtervolging aangehouden, twee agenten meegesleurd», https://www.bd.nl/tilburg-e-o/tilburger-met-drugs-en-inbrekersspullen-na-wilde-achtervolging-aangehouden-twee-agenten-meegesleurd~a6d5e2ea/?utm_source=dlvr.it&utm_medium=twitter&referrer=https://t.co/uKeShUIAeq?amp=

Rubriek	1 jan t/m 8 aug 2019	1 jan t/m 8 aug 2020
Onbekend (niet geregistreerd)	4	14
Aanranding	10	2
Ambtswang	21	23
Bedreiging feitelijk (voorwerp)	140	227
Bedreiging woordelijk	659	731
Belediging	2.427	3.391
Belediging – spugen	181	222
Diefstal	2	8
Discriminatie	5	4
Gooien van vuurwerk	14	37
Inrijden met voertuig op collega	33	26
Laster	4	7
Mishandeling (eenvoudig)	343	314
Mishandeling (eenvoudig): bijten licht	39	50
Mishandeling (eenvoudig): kopstoot licht	9	11
Mishandeling (eenvoudig): krabben licht	16	13
Mishandeling (eenvoudig): schoppen licht	61	49
Mishandeling (eenvoudig): slaan licht (eventueel met voorwerp)	59	66
Niet voldoen bevel of vordering	96	93
Openlijk geweld	89	59
Poging moord	2	4
Poging tot doodslag	64	118
Poging zware mishandeling	81	203
Smaad	9	8
Vernieling	5	8
Wederspanningheid	1.411	1.544
Wederspanningheid met letsel ten gevolge	222	195
Zware mishandeling	30	50
Zware mishandeling: bijten zwaar	1	3
Zware mishandeling: kopstoot zwaar	1	1
Zware mishandeling: krabben zwaar		
Zware mishandeling: schoppen zwaar	2	
Zware mishandeling: slaan zwaar (eventueel met voorwerp)	9	5
	6.049	7.486

Vraag 3

Is er door de Coronaperiode sprake van nieuwe vormen van GTPA? Zo ja, welke en hoe wordt hierop geanticipeerd?

Antwoord 3

Tijdens de coronaperiode is er vaker sprake van incidenten waarbij verdachten dreigen of daadwerkelijk middels spugen en/of hoesten het coronavirus willen overbrengen. Overigens is dit geen helemaal nieuwe vorm van GTPA, in het verleden gebeurde dit ook met andere besmettelijke ziekten, zoals bijvoorbeeld HIV.

De gezondheid en veiligheid van eigen medewerkers is binnen de politie heel belangrijk. Men is daarom extra alert op besmettingsgevaar. Om het besmettingsgevaar te minimaliseren is in elk politievoertuig in het kader van persoonlijke beschermingsmiddelen een coronakit beschikbaar met hierin verschillende mondkapjes, wegwerphandschoenen, vuurwerk-, veiligheids- of spatbril, wegwerpoverall, afvalzakken, alcoholhoudende doekjes of reinigingsdoekjes met desinfecterende gel en desinfecterende handgel. Tevens heeft de politie de beschikking over anti-spuugmaskers. Op intranet is een speciale pagina beschikbaar met veel informatie in de vorm van handelingsprotocollen, werkinstructies en vraag en antwoorden. Daarnaast is 24/7 een informatienummer «Corona» beschikbaar en is er de «luisterend oor»-lijn voor mentale hulp in deze «coronaperiode».

Een spuug- of hoestincident zorgt voor grote onzekerheid op het gebied van gezondheid bij een politiemedewerker en diens gezin. Bij een dergelijk incident kan de Officier van Justitie bevelen dat van de verdachte celmateriaal wordt afgenomen ten behoeve van een coronatest. De Officier van Justitie bepaalt op basis van feiten en omstandigheden of een test opportuun is.

Vraag 4

Is er sprake van een toename van agressie en geweld jegens politieagenten in 2020 ten opzichte van voorgaande jaren? Zo ja, hoe ziet deze ontwikkeling eruit en hoe wordt hierop gehandeld?

Antwoord 4

Lopende het jaar is nog niet goed te beoordelen of sprake is van een toename van agressie en geweld tegen politieagenten in 2020. Het aantal meldingen en aangiftes tot nu toe is hoger dan in dezelfde periode in 2019 en suggereert dat sprake is van een stijgende trend. De politie meldt mij dat een stijging waarneembaar is in het aantal gevallen van agressie en geweld in bekeuringssituaties, situaties van huiselijk geweld, geplande aanhoudingen en bij incidenten met personen met verward gedrag. Daartegenover staat dat een daling zichtbaar is bij de werkcontext, festiviteiten, voetbal en uitgaansgeweld. Dit hangt vermoedelijk samen met de huidige maatregelen ter bestrijding van Covid-19.

Vraag 5 en 6

Deelt u de mening dat geweld jegens politieagenten en hulpverleners in het algemeen zeer verwerpelijk is, gezien zij een stap naar voren doen voor de veiligheid van anderen en dat zij derhalve te allen tijde goede bescherming verdienen? Zo ja, welke concrete acties neemt u tegen GTPA? Zo nee, waarom niet?

Hoeveel GTPA-zaken hebben tot dusver tot een veroordeling met strafoplegging geleid, hoeveel GTPA-zaken hebben tot dusver tot veroordeling zonder strafoplegging geleid en hoeveel GTPA-zaken zijn geseponeerd? Welke analyse hoort hierbij volgens u?

Antwoord 6

Van de Raad voor de Rechtspraak heb ik begrepen dat er dit jaar tot en met de maand juli 1.308 eindvonnissen met het oordeel «schuldig met strafoplegging» en 4 eindvonnissen met het oordeel «schuldig zonder strafoplegging» geweest zijn.

Het Openbaar Ministerie meldt mij dat in 2020 tot en met augustus in 915 gevallen een OM-strafbeschikking is opgelegd. 775 zaken zijn geseponeerd. Van deze septs waren 218 voorwaardelijk en 557 onvoorwaardelijk van aard. Omdat de beschikbare cijfers van de Raad voor de Rechtspraak en het Openbaar Ministerie betrekking hebben op de periode tot en met respectievelijk juli en augustus is het niet mogelijk een volledige analyse te doen over de aantallen veroordelingen, septs en OM-strafbeschikkingen in vergelijking met andere jaren.

Vraag 7

In hoeveel gevallen van de GTPA -aken van 2020 is tot dusver snelrecht toegepast? In hoeveel gevallen niet? Waarom is er in die laatste gevallen niet voor gekozen het snelrecht toe te passen?

Antwoord 7

Het is helaas niet mogelijk om het aantal gevallen van toepassing van snelrecht te determineren. Er is voor snelrecht geen landelijk gedragen definitie beschikbaar, waardoor niet is te bepalen of een zaak via snelrecht is afgedaan.

Ik kan geen oordeel geven over individuele zaken. In zijn algemeenheid kan gezegd worden dat snelrecht van toepassing is op eenvoudige strafzaken.

Vraag 8

Welke aanvullende maatregelen bent u bereid te treffen om agressie jegens politieagenten aan te pakken naast het recent naar de Kamer gestuurde wetsvoorstel voor een taakstrafverbod bij geweld tegen hulpverleners?

Antwoord 5 en 8

Geweld tegen politieambtenaren is onacceptabel. Een geweldsincident kan zeer ingrijpende gevolgen hebben voor de functionaris en zijn of haar omgeving. Daarom heb ik een Taskforce agressie en geweld in het leven geroepen die zich gaat richten op het voorkomen van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak. Zodra de Taskforce, onder voorzitterschap van de burgemeester van Delft, Marja van Bijsterveldt, in oktober van start is gegaan, zal ik uw Kamer hierover nader informeren. In het kader van de Taskforce heb ik het WODC gevraagd om te onderzoeken welke effectieve nieuwe maatregelen er zijn tegen dit soort geweld. De resultaten van dit onderzoek verwacht ik in oktober.